

מהנעשה במל"מ

הדלקת נרות חנוכה תשע"ו עם המשפחות השכולות במל"מ

כמידי שנה התקיים גם השנה אירוע חנוכה מסורתי עם המשפחות השכולות במל"מ ביום רביעי 9 בדצמבר 2015. נשאו דברי ברכה ד"ר צבי שטאובר יו"ר המל"מ ותא"ל (מיל') דוד צור מנכ"ל המל"מ. ראש המכון לחקר מודיעין ומדיניות במל"מ, תא"ל (מיל') רון כתרי, סקר בפניהם סוגיות שונות בנושא "הסברה במלחמה".

משתתפי אירוע החנוכה עם המשפחות השכולות במל"מ

יו"ר המל"מ, ד"ר צבי שטאובר מברך את בני המשפחות השכולות בחנוכה

בסקירתו, נשען רון על ניסיונו כדובר צה"ל בשנים 2000-2002, עת השתוללה האינתיפאדה השנייה.

הוארו נושאים כ"מקומו של הדובר הממסדי בעת הנוכחית"; השפעת הטכנולוגיה בצד תהליכים חברתיים על התקשורת בכלל ועל הסברה בפרט; סוגיית ההסברה הלאומית ודרכים לשפרה ועוד. בהרצאה הוצגו דוגמאות מגוונות מן התקופה המדוברת וכן הקשרים למתרחש בעת הזאת.

הילופי משמרות במוסד

יוסי כהן הוא ראש המוסד החדש

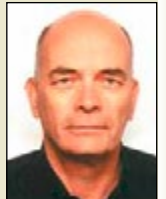
יוסי כהן, היועץ לביטחון לאומי של ראש הממשלה וראש המטה לביטחון לאומי, מחליף את ראש המוסד תמיר פרדו המסיים את תפקידו.

כהן יליד 1961 (בן 54) נשוי, אב לארבעה וסב לנכדה. כהן פיקד על אגף מבצעי במוסד, ובשנים 2011-2013 שימש כסגן ראש המוסד וממלא מקומו.

משולחן המנכ"ל תא"ל (מיל') דוד צור

למשפחות ולחברים שלום,

תמה שנת עשייה מבורכת ששיאה היה באירוע ה-30 להקמת המל"מ. פנינו לעוד שנה של פעילות והתחדשות. מערכת ההנצחה הממוחשבת החדשה נמצאת בשנה של הרצה ועדכונים. היא מאפשרת הבאת זכר המונצחים למערכות הנצחה נוספות, אליהן היא מקושרת. בכוונתנו לקיים השנה לראשונה פעילות הנצחה מיוחדת שתכלול מיצירות הנופלים לקראת יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל. ובתחום הנחלת המורשת - פרויקט "החוויה המודיעינית" מנחיל את מורשת המודיעין לקהלים חדשים, נוער, בוגרים ואורחים מחו"ל, והוא מנגיש את מורשתנו גם מחוץ לתחום הגיאוגרפי של המל"מ. לקהלים המתקשים להגיע אלינו. נוכח ההצלחה הבלתי רגילה שקצר כנס המודיעין הבינלאומי הראשון, שנערך בשיתוף ישראל דיפנס, כמה משרדי ממשלה ועיריית רמת השרון, אנו שוקדים עתה על הכנתו של כנס שני (27-29 ביוני 2016). כמו כן, נמשיך בפעילויות המורחבות לחברים: 'מועדון חבצלת', 'בימת מודיעין', מועדון הסרט המודיעיני, וסדנאות יומי עיון של המכון לחקר המודיעין והמדיניות. מרכז המידע למודיעין וטרור ע"ש מאיר עמית בהנהגתו של ד"ר רובקה ארליך ממשיך להביא אינפורמציה מקצועית איכותית במיוחד למאות אלפי צרכנים בארץ ובעולם והוא זוכה להוקרה והערכה רבה. המכון לחקר מודיעין ומדיניות, שהחל השנה את פעילותו, בהנהגתו של תא"ל (מיל') רון כתרי כבר ממצב את עצמו בפרסומים ובסדנאות כגורם מקצועי חשוב בתחום המתודולוגיה של המודיעין.

חברים יקרים: חשוב לנו לשמור על קשר רציף עם החברים. הדבר נעשה בקשר של דואר אלקטרוני, ואני קורא שוב לכולם להעביר אלינו את כתובות הדואר האלקטרוני שלכם כדי שנוכל לעדכן אתכם בפרקי זמן קצרים. הניזולטר שלנו, "רואים מל"מ", היוצא כמעט אחת לחודש, הוא דרך טובה מבחינתנו לעדכן אתכם במה שמתרחש באתר ובעמותה. כתב העת "מבט מל"מ", היוצא מספר פעמים בשנה, משתפר כל הזמן בתכניו המקצועיים המעניינים. לאחרונה יצא גיליון מיוחד לשנת ה-30 של המל"מ, אשר יגיע אליכם בימים הקרובים.

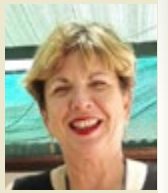
בסוף דצמבר אישר הוועד המנהל את תכנית העבודה לשנת 2016 ואת התקציב הנגזר ממנה.

מאחל לכולנו שנה מוצלחת בהשגת היעדים.

דודו צור

הוקרה מיוחדת לד"ר יוסף מרזוק ממייסדי המל"מ

דבר העורכת

קוראים יקרים,
מה מתרחש מול עינינו ועתיד לשנות את המציאות? מה קורה ויישכח כאפיזודה סתמית ומה יתברר כמשמעותי ויעצב שינוי? זאת תמיד

שאלת השאלות עבור אנשי מודיעין, ועל פי רוב אנחנו צודקים... או לא.

הנה למשל הידיעות שתפסו בימים אלה כותרות: סעודיה הוציאה להורג איש דת שיעי בכיר, השגרירות הסעודית בטהרן הוצתה ע"י מפגינים זועמים, בתגובה ניתקה סעודיה את יחסיה הדיפלומטיים עם איראן והקרע ביניהן הולך ומחריף. זאת אחת הנקודות על רצף אירועי ימינו בעולם הסוני - שיעי. נדמה כי אפשר שמדובר במידע מהסוג המשמעותי, שיש לו השלכות אסטרטגיות מעצבי מציאות. הפילוג בין הסונה לשיעה החל בראשית האסלאם, אבל נשאר על פי רוב עניין ליריבות הלכתית-אידיאולוגית. איבה הדדית זאת נחשבה תמיד עמוקה אך לא ממש היה ברור הקשר בינה לבין אסטרטגיה פוליטית במזרח התיכון. נדמה היה שמהלך ההיסטוריה נקבע בעיקר ע"י שיקולים של אינטרסים וחתירה להישרדות פוליטית. היום נדמה שהמצב השתנה. על רקע ההתפוררות הכללית, הפכו קרעים דתיים עתיקים לחומרי תבערה דליקים.

האסלאם הפוליטי חזר לבכורה זה מכבר, אבל הוא קורע ומפורר יותר מאשר מלכד. העוינות בין סונים לשיעים היא אולי קו ההפרד הראשי - ממש לא היחיד - בתוך המפה המסובכת של יצרים ומלחמות אחים. עריפת ראשו של איש הדת השיעי, גם אם לא עסק רק בתורה אלא גם בהפצתה, לא תרגיע את המצב. שכנינו חוזרים באדיקות רבה להיסטוריה עתיקה, כדי לשאוב ממנה השראה למאבקייהם. אנו כישראלים חייבים להישאר צופים מן הצד, אך כדי להבין את השלכותיה על הביטחון הלאומי שלנו ושל ילדינו, חובה עלינו לנסות וללמוד את רקעיה ההיסטוריים העמוקים כדי להבין את ההווה, ולהתכונן, אולי, למה שהוא מכין.

בגיליון זה תוכלו לקרוא, בין השאר, על הפעילות באתר ההנצחה המרכז למורשת המודיעין בתחום ההנצחה, על הנחלת מורשת המודיעין, על סקירתו של ראש מנהלת המודיעין במוסד בנושא המצב במזרח התיכון, על 'בימת מודיעין' שהוקדשה לעימות הנוכחי עם הפלסטינים, על פעילות העמותות השונות ועוד.

קריאה מעניינת, יוכי ארליך

ד"ר מרזוק מקבל תעודת הוקרה מיו"ר המל"מ שטאובר (מימין) ומנכ"ל המל"מ זדוזו צור (משמאל)

הנהלת המל"מ ציינה בישיבה האחרונה של הועד המנהל לשנת 2015 (29 בדצמבר 2015) הוקרה מיוחדת לפועלו של ד"ר יוסף מרזוק ממייסדי המל"מ ופעיליו הבולטים, נציג המשפחות השכולות, אחיו של ד"ר משה מרזוק ז"ל, מעולי הגרדום בקהיר שהוצאו להורג לאחר שנידונו למוות במשפט

ראווה בקהיר באשמת ריגול לישראל. יוסף מרזוק מלווה את המל"מ מיום הקמתו בעשייה רבת שנים לבניינו של אתר ההנצחה-המרכז למורשת המודיעין ופעילותו. טקס האזכרה השנתי ל"נידוני קהיר" משה מרזוק ושמואל עזאר ז"ל יתקיים השנה ביום שני 18 בינואר 2016 בשעה 10:30 בבית הקברות הצבאי בהר הרצל בחלקת עולי הגרדום.

ראש מנהלת המודיעין במוסד ב'מועדון חבצלת':

הצונאמי במזרח התיכון ימשך

חברי 'מועדון חבצלת' של המל"מ בהובלת תא"ל (מיל') יובל חלמיש, מילאו את האודיטוריום באתר ההנצחה בגלילות ביום שלישי 29 בדצמבר 2015 כדי לשמוע את הרצאתו של ראש מנהלת המודיעין במוסד ז' על המצב במזרח התיכון.

חיילים מרוסיה במחנה צבאי בסוריה

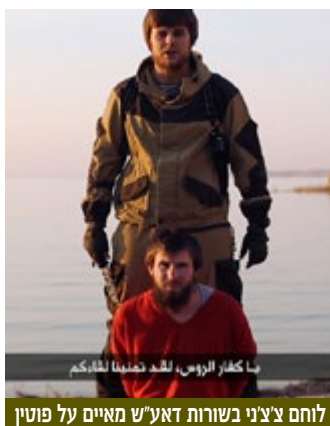
בתחילת הדברים הוקרן סרט הוקרה המסכם את האירועים המטלטלים בחמש שנים האחרונות את המזרח התיכון, שהן למעשה גם חופפות לשנות כהונתו של ראש המוסד תמיר פרדו, המסיים את תפקידו בימים אלה.

ז' הציג סקירה רחבה של המצב הכאוטי המתמשך במזרח התיכון -

כך, בין השאר הודגש שעיראק וסוריה כבר התפוררו כיישויות לאומיות - עיראק התפרקה למעשה ל-3 יישויות: כורדים, סונים ושיעים, וחלקים נרחבים ממנה מנהלים למעשה ע"י איראן. גם סוריה לא קיימת כבר כיישות אחת.

לאחרונה הופיעו הרוסים ככוח משמעותי בסוריה במטרה להבטיח את האינטרסים שלהם, בלחמה בטרור הסוני הרדיקאלי ובדאע"ש, טרם הגעתו אליהם, וכן להבטיח את בסיסיהם בטרטוס ובלאד'קיה. עוד עלה שמיטב לוחמיו של חזבאללה באלפיו נלחם על שטחה של סוריה לצד אסד.

גל הפליטים במזרח התיכון ומחוצה לו, המתדפק על **המשך בעמוד 3**

לוחם צ'צ'ני בשורות דאע"ש מאיים על פוטין

את דאע"ש ואת המדינה האסלאמית. עם זאת, נשאלת השאלה האם היעלמות/החלפתו של אסד תתרום ליישב את המשבר שמנוהל ללא הסכמת השחקנים הכי משמעותיים שהם דעא"ש וג'בהת אל נוסרה, ומה יהיו גלי ההשפעה של התפתחות כזאת על האזור כולו, ובמיוחד על ירדן, סעודיה והמפרץ.

דלתות אירופה, מציב אתגר הומניטרי ארוך טווח אך גם איום בטחוני המתדפק על דלתות המערב כאן ועכשיו. המסר האוניברסאלי של "האסלאם הוא הפתרון", קוסם לצעירים רבים במערב, אך גם בסין וברוסיה, שבשטחן אוכלוסיות של מיליוני מוסלמים. כך נוצר למעשה שיתוף אינטרסים בין המערב לרוסיה בדבר הצורך לבלום ולהכריע

תגלית מחקר השטח:

"סוריה מפתחת נשק ביולוגי וכימי"

ב-23 בנובמבר 2015 התקיים מפגש נוסף של 'מועדון הבצלת' במהלכו הרצה סא"ל (דימ) אלי דקל, לשעבר ראש ענף השטח והיעדים בחטיבת המחקר באמ"ן בנושא: "תגלית מחקר השטח בזירה הסורית". דקל ציין, כי עד לשנת 1979 רווחה באמ"ן הקביעה, כי סוריה אינה עוסקת בפיתוח ובייצור נשק ביולוגי וכימי, וכי בידיה מצויה רק תחמושת כימית שהתקבלה ממצרים לאחר מלחמת ששת הימים. בראשית שנות השבעים איתר אמ"ן את האתרים שלדעתו שימשו לאחסון התחמושת הכימית. בשנת 1979, בעקבות מידע שהצטבר בענף השטח, לגבי אופן בניית אתרי אחסון מסוגים שונים, עלו סימני שאלה בנושא, והוחלט לחקור מחדש את הנושא. המחקר הוטל על כתפי קצין מילואים רס"ן בני קאין ז"ל, שצבר ידע רב והצלחות מוכחות בתחום מחקר השטח. בהרצאתו פרט דקל את שלבי המחקר, בהם נשללה צעד אחר צעד, האפשרות כי האתרים שהיו מוכרים עד אז, משמשים לאחסון תחמושת כימית, עד שלבסוף הגיעו למסקנה שהאתרים אינם משמשים לאחסון כלל. נשאלה השאלה אם לא מחסנים אז מה יעוד האתרים? ואז עלתה האפשרות כי הם משמשים לפיתוח נשק ביולוגי. הרעיון נבדק ונמצאו לו עדויות בשטח. לאחר זמן, אף הגיע מידע שאישש סופית את מחקר השטח, והבשורה שסוריה מפתחת נשק ביולוגי הופצה במערכת. מחקר השטח המשיך לחקור וגילה, כי סוריה גם מקימה מפעלים לייצור תחמושת כימית. כיום, בעקבות הדרישה של ארצות הברית, פוצצו המפעלים הכימיים, אך לא הביולוגיים! אלה נותרו לעמוד על כנם.

דקל סיכם את הרצאתו באומרו שחקר התשתיות בארצות ערב שם את עבודת המודיעין על הקרקע המוצקה של העובדות. לדבריו, המודיעין וגופי המחקר בישראל יושבים על "מכרה זהב" של מידע הטמון במחקר השטח. פוטנציאל זה כמעט ולא מומש בעבר, ודקל הביע ספק אם גם כיום נעשה בו שימוש נרחב. אחת הסיבות לכך, היא שמחקר השטח אינו מוכר בציבוריות הישראלית, כמו גם בקרב אנשי מודיעין לא מעטים. סיפור תגליות מחקר השטח בתחום מתקני הלוחמה הביולוגית והכימית נועד להמחיש את הפוטנציאל הרב הטמון בפן זה של עבודת המודיעין לצורכי הערכת המצב הלאומית.

כתב: סא"ל (דימ) אלי דקל

בימת מודיעין

העימות הנוכחי בין ישראל לפלסטינים

המפגש השמיני האחרון של "בימת מודיעין" לשנת 2015 התקיים במל"מ ביום ששי 18 בדצמבר 2015 בשיתוף עם ישראל דיפנס. פתחו בדברי ברכה מנכ"ל המל"מ תא"ל (מיל) דודו צור ומר עמיר רפפורט הבעלים והמייסד של ישראל דיפנס. גב' שוש רוטשטיין הציגה פרשייה מודיעינית. בימת המודיעין הוקדשה לשיח על העימות הנוכחי בין ישראל לפלסטינים.

כרשיית מודיעין: השיפתו של איש מודיעין פולני בשורות יחידת המבצעים של השב"כ

לוי לוציאן בן איגנצי לוי ("לוטק") נולד ב-1922 למשפחה יהודית ציונית בפולין בעיר רדום. בתקופת מלחמת העולם השנייה נמלט לבריה"מ וב-1941 גויס לצבא האדום ושרת במשטרה **המשך בעמוד 4**

עורכי דינו את המידע ואלה הורו ללוי לספר את האמת ומשכו את הערעור. לוי הודה כי גויס בפולין והמשיך לעסוק בריגול גם בישראל. לוי חשף בפני מפעיליו את שיטות העבודה, האמצעים, המבצעים, עובדי המבצעים, ובפועל הכשיל את פעילות השב"כ מול שרותי הביטחון של מזרח אירופה בשנים 1950 - 1957. לוי שוחרר מהכלא לאחר 7 שנים, עזב את ישראל לאוסטרליה ונפטר במהלך שנות השמונים.

כתבה: שוש רוטשטיין

החשאית (נ.ק.וו.ד.) כמאבטח מתקנים ורכבות. ב- 1946 חזר לפולין לרדום והצטרף לפעילות בתנועת "גורדוניה". לוי גויס כסניען לשירות החשאי הפולני (א.ו.בה.) באשמת שווא תוך איום וסחיטה, ודיווח על פעילות היהודים בגורדוניה. בשנת 1949 עלה לישראל עם אשתו. ידיד שהיה עובד משרד החוץ המליץ עליו, ולוי התקבל ב-1950 לעבודה בשב"כ ביחידה המבצעית. הוא הצטיין בעבודה והיה למומחה לפריצת מנעולים, כספות, צילום ועיקוב סמוי. לוי נהג לטוס לפריס לאחיו מספר פעמים בשנה וחזר עם שפע של מעדנים וכסף. בתחקור שערך השב"כ בקרב גל העולים שהגיעו מפולין בשנת 1956, התקבלו שתי ידיעות על פעילות של יהודי שעלה לישראל, אשר עובד במקום סודי וממשיך לשרת את האו.בה. לאחר דיונים פנימיים בשב"כ נפל החשד על לוי. לוי נעצר והכחיש, אך החשד התחזק לאחר שנחקר מקור שעון "שפהאוזן" שברשותו, והתברר שנרכש על ידי דיפלומט פולני אצל שען בתל אביב. המשפט שהתנהל נגד לוי התבסס על ראיות נסיבתיות בלבד, בעקבותיו הוא הורשע ונידון לעשר שנות מאסר. עורכי דינו תמיר-מרינסקי הגישו עתירה לבג"צ. באותו זמן ערק לצרפת קצין ביון פולני שסיפר כי נפגש עם מרגל ישראלי שעובד עבור האו.בה. העריק זיהה את תמונתו של לוי אך סרב להעיר ודרש שלא ישתמשו במידע מחשש לחייו. זמן קצר לאחר שערק חוסל בצרפת איש הביון הפולני. ראש השב"כ חשף בפני

העימות הנוכחי בין ישראל לפלסטינים

העימות הנוכחי בין ישראל לפלסטינים עמד במרכז השיח המרתק שהנחה אמנון סופרין בהשתתפות אלוף (מיל) גדי שמני, בעבר מזכיר צבאי לראש הממשלה, אלוף פיקוד מרכז ומפקד אוגדת עזה, ד"ר רוני שקד כתב ופרשן עיתון "ידיעות אחרונות" לענייני הפלסטינים מאז שנת 1983, ועמית מחקר במכון טרומן לקידום השלום באוניברסיטה העברית בירושלים, וד"ר עידו זלקוביץ, מהחוג להיסטוריה של המזרח התיכון באוניברסיטת חיפה, מומחה לרשתות חברתיות.

הרש"פ, מנגנוני הביטחון הפלסטינים אינם נוטלים חלק באירועים, והם הונחו ע"י אבו מאזן לבצע פעילות מונעת. מניין ההרוגים במתקפת הטרור הנוכחית הגיע נכון לסוף דצמבר 2015 ל-25 (לפי פרסומי מרכז המידע למודיעין ולטרור ע"ש מאיר עמית במל"מ). סופרין הדגיש, כי להר הבית ולהסתה הפלסטינית המייחסת לישראל פעילות המכוונת לשינוי הסטטוס קוו בהר הבית יש תפקיד מרכזי בהתלקחות. הוא סקר את ההתפתחויות עד כה בהקשר זה והציב לחברי הפאנל שאלות הקשורות לסיבות למתקפת הטרור הנוכחית, לתפקידה של הרשות הפלסטינית וכיצד ההתמודדות הישראלית עם המצב משפיעה על המשכה.

רוני שקד הציג את העימות הנוכחי כפרק אחד בעימות אלים מתמשך בין שתי תנועות לאומיות הפלסטינית והישראלית שעלול לא להיפסק עד שאחת לא תביס את האחרת. הוא ציין, כי הפחדים של הפלסטינים מכוונתיה של ישראל נשענים על מהלכיה של ישראל בפועל כולל בירושלים.

שמני טען שהפלסטינים עשו כבדת דרך ארוכה מאז ראשית הסכסוך וכי הטריגר לגל האלימות הנוכחית הוא תחושת אובדן הביטחון האישי בציבור הפלסטיני בעקבות רצח אבו ח'דיר (2 ביולי 2014) ורצח משפחת דוואבשה

(31 ביולי 2015). לכך יש להוסיף את התסכול והייאוש העמוק שחש הדור הצעיר (50%-40% אבטלה) שאינו מאמין בהנהגה הפלסטינית וביכולתה לשנות את המצב הפוליטי, החברתי והכלכלי.

זלקוביץ הדגיש את תפקידן של הרשתות החברתיות

המשך בעמוד 5

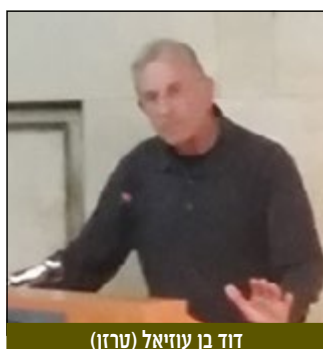
התמס מעודד לבצע פיגועי ירי

בהטמעת ערכים חדשים בקרב בני הדור הצעיר, כולל בין ערביי ישראל, והדגיש שתהליכי ההדתה העוברים על המזרח התיכון מחלחלים גם בין הפלסטינים. כך לדוגמה ברשתות החברתיות השיח מעודד את האלימות גם נגד אזרחים ונותן לה לגיטימציה: כל אזרח ישראלי באשר הוא נחשב מתנחל.

אשר לעתיד - שמני ציין כי ליחסינו עם הפלסטינים יש אופק מדיני - ישראל צריכה לפעול לשינוי האווירה, להפסיק את הבנייה מחוץ לגושי ההתיישבות, לאפשר לטפח את הכלכלה הפלסטינית, לפתח מנגנוני ריכוך ולנסות לקדם בהמשך מהלך מדיני יזום (פתרון 2 המדינות) על בסיס תכניות שכבר גובשו ונותנות להערכתו מענה מלא לצורכי הביטחון של ישראל. ובניתיים- שמני ציין כי אבו מאזן מתקשה לתמרן במשחק הכפול שהוא משחק - בין הסתה פעילה לבין ריסון והכלה. ואילו צה"ל מגלה פתיחות וגמישות בדרכי ההתמודדות עם הטרור ועם הציבור הפלסטיני התוסס (שאינו יוצא בהמוניו לרחובות).

חגיגות הספר:

טרזן בונה צבא המורדים בדרום סודאן

דוד בן עוזיאל (טרזן)

ראש המוסד לשעבר צבי זמיר

המל"מ ממשיך להיות אכסניה להשקת ספרים חדשים פרי עטם של חברי הקהילה. ביום ראשון 3 בינואר 2015 התקיים במל"מ אירוע השקה לספרו של דוד בן-עוזיאל (טרזן) גמלאי המוסד שפרסם את יומנו: בשליחות המוסד לדרום סודאן (1969-1971).

אירוע השקה לספרו של טרזן

ראש המוסד לשעבר אלוף (דימ') צבי זמיר, הציג את הרקע לקביעת המשימה; ד"ר יוסי אלפר הרצה על תפיסת ברית הפריפריה; פרופ' חגי ארליך על יחסי סודאן ואתיופיה; וטרזן עצמו תאר את בניית צבא המורדים בדרום סודאן. הנחה רון כתרי.

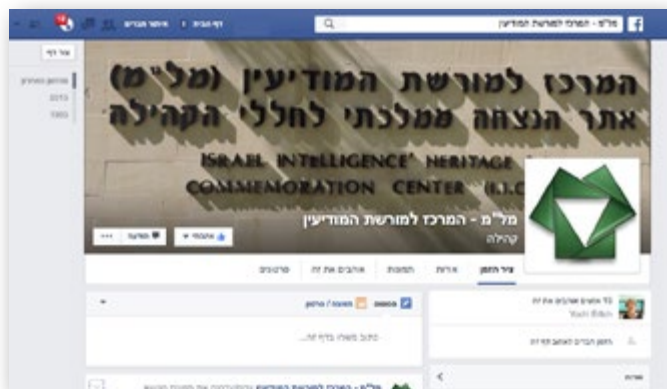
מל"מ בפייסבוק

המרכז למורשת המודיעין (מל"מ) - אתר ההנצחה הממלכתי לקהילת המודיעין גם בפייסבוק. היכנסו לקישור:

www.facebook.com/565546020263185

מל"מ - המרכז למורשת המודיעין

מוזמנים לעשות לנו 'אהבתי'!

אלפי מבקרים הגיעו בשנה החולפת לבקר באתר ההנצחה (המל"מ) בגלילות. ליבת הפעילות בימי "החוויה המודיעינית" היא הנצחת הנופלים של קהילת המודיעין בישראל והנחלת מורשת המודיעין (אמ"ן, מוסד, שב"כ, איסוף קרבי, נתיב).

צוות ימי חוויה מודיעינית במל"מ

- דורית (קבוצות נוער) - 054-4680138
- נינה (קבוצות מחו"ל) - 050-7119809
- מירי (קבוצות מבוגרים) - 050-5745231
- דב (קבוצות מבוגרים) - 054-4716373
- משרדים: 03-5472321, פקס: 03-5473283

CONTACT US
שלחו משב ותגובות למערכת

סדנא - "מנהיגות במודיעין" לזכרו של "חקה"

יצחק "חקה" חופי

ב-1 בדצמבר 2015 התקיימה במל"ם, במסגרת 'המכון לחקר מודיעין ומדיניות', סדנא בנושא "מנהיגות במודיעין", אשר הוקדשה הפעם לאלוף יצחק "חקה" חופי, שכיהן כראש המוסד (1974-1982). בני משפחה וחברים שמעו דברים אודות "חקה" ועל דרכו בניהוג אנשים ומסגרות בעת משברים, כמפקד וכמנהל. לאחר דברי ברכה ומבוא מפי יו"ר המל"ם, ד"ר צבי שטאובר, סקר אל"מ (מיל) חגי מן, קמ"ן פיקוד הצפון במלחמת יום הכיפורים, את יחסי הגומלין שהיו לחקה עם תחום המודיעין, לקראת המלחמה ובמהלכה.

האלוף (דימ') אורי שגיא, ראש אמ"ן בעבר, סקר בהרחבה את סוגיית "המנהיגות הצבאית" בכלל וקשר דבריו לניסיונו האישי עם חקה, בצבא ובמוסד. את הסדנא נעל ראש המוסד תמיר פרדו, בסקירה מקפת אודות ענייני השעה.

ראש המוסד תמיר פרדו בסדנא על חקה

מהנעשה בעמותות

עמותת בוגרי 8200 מצדיעה בערבי המורשת

2015 בגלריית 'תירוש - הרצליה פיתוח. נושא התערוכה - "חובת דיווח". פסליו של אריה מציגים טכניקות מגוונות, סגנונות שונים ופרקטיות של עשיה, ומתחברים בשורשים עמוקים להיסטורית הפיסול ומגלמים בתוכם סיפור חיים דינמי, מרתק ומסקרן. התערוכה תוצג עד 10 בינואר 2016 כולל, והיא פתוחה בימי חול בין השעות 10-18 ובימי שישי בין השעות 10-14. חברי העמותה מוזמנים.

כתב: סא"ל (דימ') שוניה פכט

■ **מפקדים מספרים** - ערב מורשת חמישי במניין בסדרת "מפקדים מספרים" התקיים בסוף נובמבר 2015 במל"ם. כקודמיו היה האירוע גדוש בבוגרי היחידה ובלובשי מדים, וסוגיות מעניינות הוצגו על ידי המפקדים, תא"ל (מיל) מוטי דור און ותא"ל (מיל) דני הררי על "אתגרי הפיקוד על היחידה", כל אחד בתקופתו תוך התמקדות בפתרונות ובדילמות. 18 שנה מפרידות בין תקופות פיקודם, אך הרבה מן המשותף היה בין מוטי לדני - שניהם הגיעו ליחידה כעתודאים לאחר לימודים אקדמאיים, שניהם צמחו והגיעו לפסגת הפיקוד על היחידה מתחומי התמחותם - טכנולוגיה והשפה הערבית, שניהם עשו את רוב שירותם ביחידה ועוד. את הערב המרגש הנחה אל"מ (מיל) נעם שפירא וסיכם את הערב מפקד היחידה תא"ל א', שעמד על חשיבות הכרת העבר לשיפור ההווה והעתיד. ערב שישי ואחרון בסדרה זו יתקיים לקראת פסח תשע"ו.

■ **ערב לזכרו של ראובן בלום ז"ל** - ועדת התוכן של העמותה החלה בהכנת ערב מורשת לזכרו של מפקד היחידה בעבר (שנות ה-60) סא"ל ראובן בלום (ז"ל), שהלך לאחרונה לעולמו. עדכונים יפורסמו בהמשך.

■ **תמה שנת עשייה מבורכת** - העמותה מציינת בסיפוק רב שנת עבודה פורייה ואינטנסיבית, שכללה הרבה מפגשים ואירועים במגוון רב של תחומי דעת, ערבי מורשת, המשך הכשרה ופיתוח תחום היזמות, קשר עם הקהילה, מלגות לבוגרי היחידה, 'חוג הידידים', פעילות נמרצת של בוגרים "צעירים" ועוד.

■ **על מדוכת המורשת** - נושאי עניין רבים נבחנו מדי רבעון מבחינת שילובם בפעילות המורשת. מההצעות החמות: מרחב סיני, קד"ץ לדורותיו בהובלתו של אל"מ (מיל) יעקב עטיה, התרגום (בהובלתו של סא"ל (מיל) יגאל שוורץ, השלמת הסדרה "ההזנק להיטק", הדרכת סיגינט פעם וכיום, 50 שנה להקמת "מסרגה" (ב-2017).

■ **"חובת דיווח"** - מפקד היחידה בעבר, תא"ל (דימ') אריה בנטוב מציין גיל גבורות החודש - נאחל לו בשם העמותה וחבריו הרבים בריאות, המשך פעילות נמרצת, יזמות, הנותנים לעמותה ערך מוסף מיוחד במינו ובתוכנו. אריה מציג תערוכה מיצירותיו הפיסוליות החל מ-17 בדצמבר

הספר:

"יעל - סוכנת המוסד בבירות"

מאת אפרת מס

למכירה במל"ם במחיר עלות

תודתנו לצבי זמיר, ראש המוסד לשעבר

שהקדיש את ההכנסות מהמכירות כתרומה למל"ם.

CONTACT US
שלחו משב ותגובות למערכת

עמותת 'אגמון'

■ שבת שביט נבחר כנשיא אגמון לתקופת כהונה

שבת שביט

של 7 שנים ע"י האסיפה הכללית של אגמון ב-4 בדצמבר 2015. זאת, לאחר שנחום אדמוני סיים את תפקידו לאחר 5 שנות כהונה (נחום החליף את האלוף יצחק חקה חופי ז"ל בתפקיד זה). יו"ר הועד המנהל ראובן הודה לנחום על תקופת כהונתו המוצלחת, ואיחל לשבת שביט הצלחה בתפקידו החדש.

■ **ביקור מועצת אגמון בכלא 4** - נשיא אגמון נחום ביקר יחד עם מועצת אגמון והפרויקטור של אגמון מייק ג. בפרויקט ההתנדבות של אגמון בכלא 4 בצרפין בנובמבר 2015. המבקרים קיבלו סקירה מפי ראש פרויקט גח"ל ("הגורמים לחזרה לשירות תקין") בכלא רס"ן ענב, על הפעילות בתחום הטיפול בהחזרת חיילים וחיילות כלואים למסגרת שירות תקינה ותורמתם של חברי אגמון להצלחת הפרויקט.

■ **חברי אגמון מטיילים** - קבוצה של חברי אגמון ומצטרפים מ'שובל' חזרה מסויר בקובה ובמרכז אמריקה. קבוצה נוספת של חברי אגמון חזרה מטויל בדרום אפריקה.

■ **חוגגים חנוכה במפגש דורי** - שני אירועים התקיימו בחנוכה להורים ולילדים, סבים ונכדים. השתתפו בהם למעלה מ-350 חברים וילדיהם ונכדיהם. לילדים הבוגרים נערך מסע בעקבות אלי כהן ז"ל באזור רמת הגולן, בהדרכתו של חברנו ירון ב'.

טיול חנוכה

הסויר היה מרשים מאד והילדים למדו על המודיעין האנושי, על גבורתו של אלי כהן ועל המרחב של רמת הגולן, והם חזרו מלאי הערכה וסיפוק. לילדים הצעירים התקיימה הצגה של תיאטרון הנפש בשם "שכנים" באולם וייל בכפר שמריהו. ההצגה והשיחה עם השחקנים כבשה את לב ההורים והילדים.

■ **נמשכים טיולי ההליכה בשביל ישראל** - המעוניינים להצטרף יכולים לפנות לחברתנו חמי טל' 050-4777997.

■ **שוק ההון והסרט "הסוד שבעיניים"** - באירוע משולב שקיימה חברת 'נענע' לחברי אגמון בנר שיש של חנוכה בסינמה סיטי, השתתפו כ-150 מחברי אגמון.

■ **מועדון סרט טרום בכורה** - בשת"פ עם 'שובל' קיים 2 פעילויות בקולנוע 'דניאל' המחודש. ההרצאות והסרטים זוכים להצלחה רבה, ולצערנו לא כל הנרשמים זוכים להשתתף באירוע, בשל הביקוש הגבוה. כתב: נעם שפירא

משלחת של אנשי המודיעין הניגרי ביקרה במל"מ

משלחת של המודיעין הניגרי, בראשות סגן ראש המודיעין ביקרה במל"מ ביום שלישי 15 בדצמבר 2015 במסגרת ביקורה בארץ כאורחת מכללת הגליל בנהלל. חברנו, תא"ל (מיל) אפרים לפיד הנחה את המפגש.

ביקור משלחת בכירי המודיעין הניגרי במל"מ

אלוף (מיל) אהרון זאבי-פרקש ראש אמ"ן בעבר הציג בפני האורחים את תמונת המצב במזה"ת, והבכיר הניגרי גנרל סולימן אליו, סגן ראש המודיעין הניגרי, הרצה בנושא: כיצד נאבקים בטרור בניגריה.

תא"ל (מיל) אפרים לפיד

זר ברכות לקסה ביינסאי הרבור

בוגרת מחזור א' של תוכנית 'רקיע' שמונתה לסגנית השגריר במיאנמר (בעבר בורמה). 'רקיע' היא תכנית שהוקמה ע"י אגמון ועמותת טבקה לקידום צעירים מקרב העדה האתיופית. כל הכבוד!!!

הידעתם?

בהמשך למבזק של דוד ארבל על ראשית המחקר במוסד כדאי לדעת עוד:

'מאחז' - מחלקת המחקר שהוקמה במוסד ע"י דוד ארבל ב-1971 ושולבה באגף המחקר ב-1974 - ליוותה מודיעינית מבצעים של המוסד, כגון הסיוע למורדים בדרום סודאן ולכורדים בעיראק; מיעוטים במדינות ערב; מחקר ראשוני של ערב הסעודית ונסיכויות המפרץ הפרסי; וקרן אפריקה כולל אתיופיה. מדינות אפריקה מדרום לסהרה היו נתונות למחקר מאז ראשית שנות ה-60 עוד לפני הקמת 'מאחז', על ידי מדור קטן באגף 'תבל'. חלקן השתלבו אחר כך ב'מאחז'. ההתמחות של המוסד במדינות אלה במשך עשרות שנים הקנתה לו, למעשה, מעמד של קמ"ן לאומי לסוגיות אפריקאיות, ומוניטין בקרב שרותי מודיעין זרים, שהסתייעו בו במסגרת שיתוף הפעולה המודיעיני. המוסד תגבר את יכולותיו המחקריות בנושאי המזה"ת, תוך הישענות ניכרת על אנשי 'מאחז', כבר במהלך מלחמת יום הכיפורים ועוד לפני פרסום המלצות ועדת אגרנט, והקמתו הרשמית של אגף המחקר בעקבותיה.

כתב: גלעד כספי

CONTACT US
שלחו משב ותגובות למערכת

חאת: סא"ל (חיל) גדעון מיטשניק

תאריכון היסטורי לחודש ינואר

סוללות למתקן האזנה סמוך לתל פאחר. במהלך העיניים החליט אורי אילן להתאבד על מנת לא להסגיר סודות אך הקדים לכך הכנת פתקים למפקדיו. בין הפתקים שחוררו בקיסם, ואשר 9 נמצאו תפורים בבגדיו, היה גם הפתק "לא נגדתי. התאבדתי". הרמטכ"ל דאז, רא"ל משה דיין, הספידו, שיבחו על גבורתו וציטט בין השאר מהפתקים שכתב.

19 בינואר 1983 - השב"כ חשף את מרכוס קלינברג, סגן מנהל המכון הביולוגי, שריגל לטובת ברית המועצות | למרות שנדון למאסר עולם שוחרר מסיבות רפואיות ב-2003, היגר לצרפת ונפטר בדצמבר 2015.

24 בינואר 1965 - ממשלת סוריה הודיעה רשמית על מעצרו של המרגל הישראלי

אלי כהן | זאת, לאחר תהליך שהחל ב-7 בינואר עת הושבתה תעבורת הקשר של צבא סוריה לשם ביצוע החלפת הציוד החדש בישן ובדיקת יעילות הציוד הסובייטי החדש. אלי כהן, שלא ידע על דממת האלחוט, המשיך לשרד למטה בישראל.

אלי כהן ז"ל בתא הנאשמים בעת משפטו (התמונה מאתר: www.elicohen.org.il)

מערכות הגילוי של הסורים איתרו את אותו השידור החריג והופעל איכון באמצעות ציוד גילוי סובייטי חדש. ב-8 בינואר כשפרצו אל דירתו לאחר שאותר מיקום השידורים, אלי כהן נתפס כאשר הוא משדר.

31 בינואר 1955 - שניים מ"נידוני קהיר", ד"ר משה מרזוק ושמואל עזר, הוצאו להורג לאחר שנידונו למוות במשפט

ראווה בקהיר באשמת ריגול לישראל | השניים נעצרו (יולי 1954) עם שאר חברי הרשת, שהופעלו ע"י יחידה 131 של אמ"ן. רק לאחר הסכם השלום עם מצרים הועלו גופותיהם לארץ והם נקברו בבית הקברות הצבאי בהר הרצל. איתם הועמדו לדין והורשעו: ויקטור לוי, רוברט דסה ופיליפ נתנזון, שנידונו למאסר עולם ומרסל ניניו, שנידונה ל-15 שנה. מאיר זעפרן ומאיר מיוחס נידונו ל-7 שנות מאסר.

לוחם הסתר מאיר מכס בינט ז"ל, שלא היה חלק מהרשת אך נעצר עם חבריה, התאבד במהלך המשפט.

משה מרזוק ז"ל

שמואל עזר ז"ל

"ינואר השחור" - רצח שלושה רכזי שב"כ | 3 בינואר 1993 - חיים נחמני ז"ל נרצח בדירה בירושלים ע"י פעיל חמאס ששימש כמקור; 18 בינואר 2005 - הרכז עודד שרון ז"ל נהרג בפיגוע התאבדות במעבר "אורחן" ברצועה; 26 בינואר 1973 - ברוך כהן ז"ל, רכז שב"כ שהושאל למוסד, נרצח במדריד בידי מחבל בתקופת מבצע "זעם האל", מערכת הסיכול הממוקד בכיורי אש"פ.

3 בינואר 2002 - מבצע "תיבת נח" | ללכידת אניית הנשק "קארין A" | במבצע משולב של חיל הים, חיל האוויר וקהילת המודיעין - נתפסה בים האדום אניית אמל"ח שהבריחה לרש"פ היקף רחב של

הספינה קארין A

אמל"ח, חלקו "שובר שווין". איראן והרש"פ, במעורבות אישית של ערפאת, עמדו מאחורי שיגור האנייה, שעליה נתפסו 50 טון אמל"ח, כולל: טילי סאגר, טילי לאו, קטיושות, פצצות מרגמה, נק"ל ותחמושת בהיקף רחב. הגעת האמל"ח לרצועה נועדה להעצים יכולות הטרור הפלסטיני ולאפשר לרש"פ מפנה מול ישראל. המידע המודיעיני המקדים היה הטרור למבצע, והליווי המודיעיני המסונכרן של כלל גורמי הקהילה והמידע המדויק עד לביצוע אפשרו הצלחתו.

5 בינואר 1996 - סיכול ממוקד נגד יחיא עיאש | חיסולו של "המהנדס" והמבוקש מס' 1 של החמאס, שהיה אחראי לפיגועי התאבדות רבים ולעשרות הרוגים בין 1994-1996. הפעולה שבוצעה באמצעות מכשיר סלולארי שפוצץ מרוחק, הייתה פרי שת"פ מבצעי-מודיעיני משולב שהוביל השב"כ עם חיל האוויר ואמ"ן.

10 בינואר 1961 - טביעת

הספינה אגוז | הספינה אגוז שהבריחה יהודים ממרקו במבצע של המוסד טבעה בדרכה לספרד. באסון נספה גם חיים צרפתי ז"ל, איש המוסד, שהיה מפקד הספינה.

הספינה "אגוז"

אורי אילן ז"ל

13 בינואר 1955 - סמל אורי אילן, לוחם "גולני", התאבד בתליה בכלא הסורי במהלך חקירתו בעיניים | אילן ז"ל, בן גן שמואל, היה אחד מחמשת חברי חוליית הלוחמים, שנתפסו (דצמבר 1954) בשטח סוריה בעת משימה מודיעינית להחלפת

כנס סייברטק הבינלאומי 26-27/1/16

'ישראל דיפנס' שמחים להזמינכם לכנס סייברטק הבינלאומי שהוא כנס הסייבר השני בגודלו בארץ ובעולם והאירוע הגדול בישראל בשנת 2016.

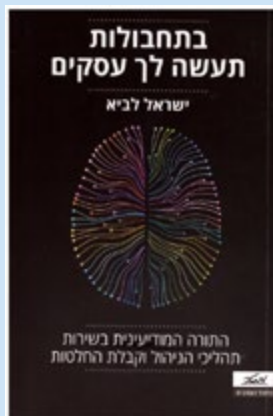
הכנס יערך השנה ב-26-27 בינואר 2016, בביתן 2 בגני התערוכה, תל אביב.

בכנס משתתפים אלפי אנשים מהשורה הראשונה מהארץ ומחול, בכירים בחברות בינלאומיות ובתעשיות הביטחוניות, יושבי ראש של דירקטוריונים נבחרים ועשרות דוברים בכירים מרחבי הגלובוס.

לצד הכנס נערכת תערוכת ענק של החברות המובילות בארץ ובעולם וכולל מתחם סטרטאפים. כנס סייברטק מארגן בסיוע משרד החוץ הישראלי, משרד הכלכלה, עיריית תל אביב ובשיתוף אוניברסיטת בן גוריון.

פרטים נוספים באתר האינטרנט של ישראל דיפנס

אירועים במל"מ*
שריינו ביומנכם

■ השקת ספרו של ישראל לביא: "בתחבולות תעשה לך עסקים - התורה המודיעינית בשירות תהליכי הניהול וקבלת החלטות" תתקיים במל"מ ביום ראשון 17.1.16 בשעה 17:30.

■ סדנא "על המודיעין בתנ"ך ועוד..." תתקיים ביום שלישי 26 בינואר 2016, התכנסות ב-17:30, הסדנא תתחיל בשעה 18:00.

*הרשמה לאירועים במשרדי המל"מ בטלפון 03-5491306 / 03-5497019 שלוחה 101 או 0. לפרטים נוספים על האירועים היכנסו להתעדכן באתר האינטרנט של המל"מ: www.intelligence.org.il.

צ'אפחות

■ סא"ל **צחי גבאי** מונה כרע"ן מורשת והיסטוריה של חיל המודיעין.

■ **ברוך (בוקי) כרמלי** מונה לתפקיד ראש הרשות הלאומית להגנת הסייבר. היה קצין ב-8200.

תודתנו

תודתנו: לשמעון אביבי, לאלי דקל, ליובל חלמיש, לגלעד כספי, לרון כתרי, לאפרים לפיד, לגדעון מיטשניק, לאפי מלצר, לאמנון סופרין, לרקפת פאר, לשוניה פכט, לרפי קטרון, לשוש רוטשטיין, למיטל שטדלר, לנעם שפירא על הסיוע בהכנת החומר ולכל האחרים שתרמו.

רואימל"מ

"רואים מל"מ", איגרת המידע של ה-מל"מ, מופצת באינטרנט. **שמרו על קשר** - הצטרפו אלינו ומסרו את כתובת הדואר האלקטרוני שלכם!

נשמח לקבל מכם משוב: התייחסויות, תגובות ובקשות.

תודה, **יוכי ארליך**, עורכת "רואים מל"מ" וחברת הנהלת המרכז

mlm@intelligence.org.il

אתר ההנצחה המרכז למורשת מודיעין, ת"ד 3555 רמת השרון 47143,

טל' 03-5497019, פקס 03-5497731

גיליון חדש של כתב העת של המל"מ

מבט מל"מ - גיליון מיוחד

גיליון חגיגי לרגל 30 שנה למל"מ, הכולל ראיונות עם ראש אמ"ן, ראש השב"כ וראש המוסד, כיצד העידן הדיגיטלי עושה שמות במודיעין, מה בין הגירוש מגן העדן לבין החקירות המודיעיניות והפרספקטיבה של העולם הערבי שנזנחה.

בקרו באתר האינטרנט שלנו:
www.intelligence.org.il

CONTACT US
שלחו משוב ותגובות למערכת